

Presentasjon for fylkesutvalget i Sogn og Fjordane

16. november 2015

Opplysningsvesenlighet
§ 4 Offl § 13(1) § 4 Forl § 13(1) nr 2

Agenda

- **Prosess**
- Alternativ 1 – Fortsatt eierskap
- Alternativ 2 – Kapitalinnhenting
- Alternativ 3 – Helt eller delvis salg
- Videre prosess

DHT / Wiersholm har informert selskapet, [REDACTED]
 [REDACTED]

Mandat gitt 23.september 2014 – Utrede de tre handlingsalternativene:

1. Fortsatt eierskap som i dag
2. Fortsette eierskapet og få inn ny medeier gjennom kapitalinnskudd
3. Helt eller delvis salg av aksjer i Fjord1.

Prosess	November				Desember		
	Uke 45	Uke 46	Uke 47	Uke 48	Uke 49	Uke 50	Uke 51
	Møte med FU 4. nov	▲					
Møte med Havila 5. nov	▲						
Møte med ledelsen i Fjord1	▲						
[REDACTED]		▲					
Fremforhandle endelig avtale med Torghatten		■					
Utarbeide dokumentasjon for beslutning i FU og fylkesting	■						
Beslutning i FU – 16.nov			▲				

[REDACTED] men Torghatten står ved sitt bud [REDACTED]
 [REDACTED]. Torghatten ønsker å være likestilt med SFJ og således en løsning der de kjøper 50% av aksjene i F1 Holding AS. Torghatten ønsker å utvikle Fjord1 i nært samarbeid med SFJ.

Fylkesordfører har mottatt brev fra Havila der de erklærer forkjøpsrett, retter et kritisk blikk på prosessen og uttalelser fra rådgiverne

	Påstander fra Havila	Kommentarer
Forkjøpsrett	<ul style="list-style-type: none"> Havila erklærer at de har forkjøpsrett ved salg av aksjer i F1 Holding 	<ul style="list-style-type: none"> Kommenteres senere
Prosess	<ul style="list-style-type: none"> Mener det har vært forskjellsbehandling i prosessen der ikke alle har fått anledning til å by på aksjer i F1 Holding Tatt forbehold for avvikende struktur 	<ul style="list-style-type: none"> Alle prosessbrev ber om bud på Fjord1, og alle aktører er behandlet likt i prosessen Torghatten har kun gitt bud på aksjene i F1 Holding Havila har allerede vært klar over problemstillingen, jf brev datert 20. april 2015
Uttalelser	<ul style="list-style-type: none"> Rådgiver sier at Havila vil maksimere utbytte og tømme Fjord1 for det overskuddet som bygges opp Rådgiver sier at Havila har lagt opp til noen «uvanlige» exit-løsninger 	<ul style="list-style-type: none"> Budet fra ████████ var fastpris + utbytter Rådgiver har ønske om å maksimere verdi for selger, og forutsigbar utbyttepolitikk har vært viktig Det har vært enighet om maksimale utbytter innenfor rammen av god corporate goverance Her er vi feilsitert. Det skulle nok vært «usikre» exit-løsninger, siden modellene er vanlige
Frykt for offentliggjøring	<ul style="list-style-type: none"> Torghatten frykter lekkasjer Basert på de faktiske lekkasjene har Torghatten satt som forutsetning at avtaler etc ikke oversendes/utleveres til fylkesutvalget 	

Agenda

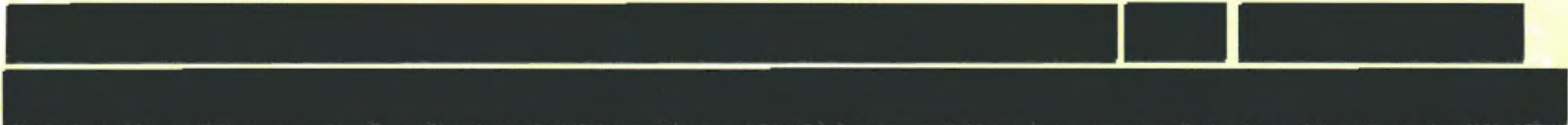

- Prosessen
- **Alternativ 1 – Fortsatt eierskap**
- Alternativ 2 – Kapitalinnhenting
- Alternativ 3 – Helt eller delvis salg
- Videre prosess

[Redacted text]

	Hendelse	Økonomisk konsekvens
<p>Bedre forretningskultur i Fjord1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Det er gjort flere grep for å <ul style="list-style-type: none"> • [Redacted] • [Redacted] • [Redacted] • [Redacted] • Selskapet har også økt kompetansen i forhold til kommersiell drift. 	<p>Vanskelig å måle konkret</p>
<p>Vunnet anbud og merkjøp i kontrakter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • [Redacted] • [Redacted] er forlenget med 3 år fra 2016 + opsjon på ytterligere 2 år • [Redacted] 	<p>+ NOK [Redacted] mill per år i 2017 og 2018</p> <p>+ NOK [Redacted] mill per år fra 2016</p> <p>+ NOK [Redacted] mill per år fra 1/5-2015</p>
<p>Fordelaktig anbudsutlysning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Det er kommet pre-notice på anbudet for [Redacted] 	<p>[Redacted]</p>
<p>[Redacted]</p>	<ul style="list-style-type: none"> • [Redacted] 	<p>Mangler tilbakemelding fra selskapet</p>

* Dagens kontrakter er justert med inflasjon på 2,5% fra 2015, selv om de siste anbudene viser betydelig høyere prisøkning

[Redacted]

[Redacted]

■ Omsetning (NOK 1000)

EBITDA margin

EBITDA / Driftsresultat
før avskrivninger

EBIT/ Driftsresultat

[Redacted]

Viktige faktorer for fremtidig verdiutvikling

	Muligheter / Fordeler	Trusler / Ulemper
Anbud	<ul style="list-style-type: none"> • [Redacted] • [Redacted] • [Redacted]	<ul style="list-style-type: none"> • [Redacted] • [Redacted]
Marked generelt / Konkurransen	<ul style="list-style-type: none"> • [Redacted] • [Redacted] • [Redacted] • [Redacted]	<ul style="list-style-type: none"> • [Redacted] • [Redacted]
Aldersfordeling fartøy (Antall fartøy)	[Redacted]	[Redacted]

SFJ bør som aktive eiere definere formål med eierskapet og sette strategiske retning

---

Formål med eierskapet

- Hvorfor SFJ skal eie Fjord1 og hva ønsker man å oppnå?
  - God finansiell avkastning, sikre arbeidsplasser og hovedkontor i Florø, bevare kompetanse i fylket, god finansiell avkastning etc.
- SFJ sitt formål med eierskapet må reflekteres i selskapets strategi
- Avklaring av rollekonflikt som bestiller av transporttjenester og samtidig majoritetseier i en leverandør

Strategi

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

SFJ må stille krav til selskapet og organisere eierskapet slik at verdiene blir forvaltet på en god måte

---

Krav til avkastning

- Eier må sette tydelig krav til avkastning fra Fjord1
- Avkastning må relateres til to forhold; indirekte avkastning reflektert ved de underliggende aktivas verdistigning og direkte avkastning i form av utbytte.
- Når det gjelder den indirekte avkastningen, er vår anbefaling at SFJ stiller konkrete krav til avkastningen basert på den markedsmessige konkurranse i de markeder eier vil at Selskapet skal konkurrere innenfor. Vi ser flere aktører i bransjen bruker et avkastningskrav på total kapital (egenkapital + netto rentebærende gjeld) på 8%.
- Vårt råd er at utbetaling av utbytte til eierne fortsetter å være resultatbasert

Aktivt eierskap gjennom eierskapsavdeling

- SFJ bør utføre et aktivt eierskap gjennom selskapets styre og egne styremedlemmer og være fleksibel diskusjonspartner ovenfor styret.
- SFJ har betydelige verdier i spesielt SFE og Fjord1. I det private næringsliv ville en slik portefølje bli fulgt opp av et dedikert team på 2-3 personer.
- Vi vil anbefale [REDACTED]

[Redacted]

Metode

- Nåverdien på hver enkelt kontrakt estimeres og justerer +/- den samlede bokførte verdien av egenkapitalen i selskapet
- Mye brukt metode for selskaper med denne type virksomhet
- PwC, på oppdrag for Fjord1, brukte denne metoden for verdsettelse av Norled i forbindelse med mulig kjøp våren/sommeren 2015

Konklusjoner

[Redacted]

Ulike forutsetninger
ift [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

1. Verdivurdering basert på de gjeldende kontrakter selskapet har
2. Verdivurdering basert på [Redacted]
3. Verdivurdering basert på at [Redacted]

Viktige
forutsetninger

- Alle fartøy har en markedsverdi lik bokført verdi ved kontraktens slutt. Teoretisk tilnærming siden bokført verdi sannsynligvis ikke vil oppnås dersom alle fartøy selges etter kontraktens utløp.
- Alle andre eiendeler er verdsatt til bokført verdi

Verdivurdering basert på en neddiskontering av fremtidige kontantstrømmer avhenger av hva som forutsettes som evigvarende resultater

Metode

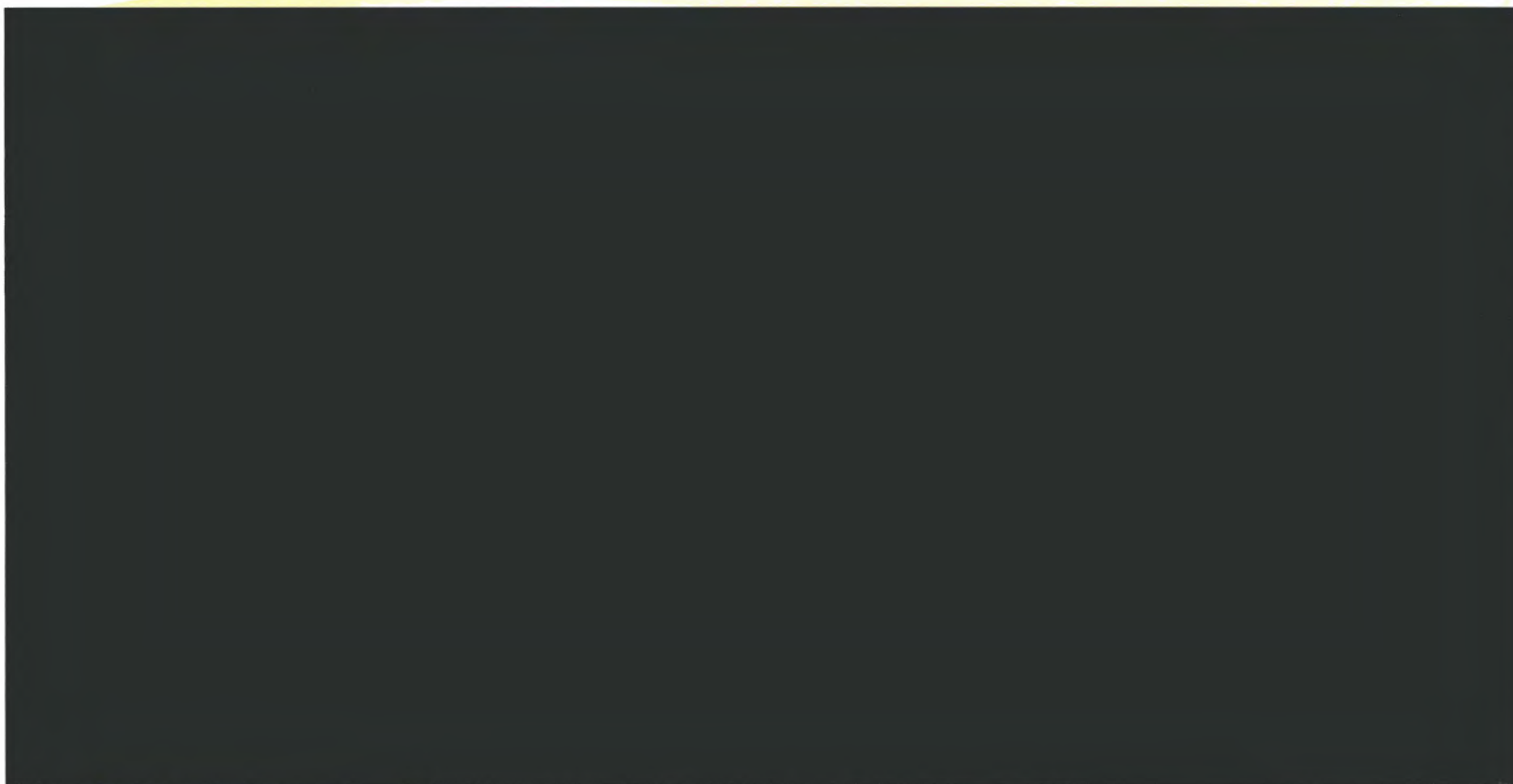
- Denne metoden har som utgangspunkt at man forsøker å estimere fremtidige kontantstrømmer til eierne i en gitt periode og beregner en terminalverdi for «en evigvarende» kontantstrøm deretter.
- Denne metoden er i enda større grad avhengig av de forutsetninger man tar for verdsettelsen, og da spesielt med hensyn til «evigvarende» kontantstrøm

Verdivurdering basert på neddiskontering av fremtidige kontantstrømmer viser et stort sprik med bakgrunn i viktige forutsetninger

---

Tilnærming

- Vi har verdsatt Fjord1 med utgangspunkt i 3 ulike tilnærminger for terminalverdi

Vi konkluderer at verdien av aksjeposten til SFJ er i størrelsesorden NOK [redacted] mill ved et fortsatt eierskap

Selskapets
verdivurdering
vår/sommer
2015

- I forbindelse med den eventuelle fusjonen mellom Norled og Fjord1 verdsatte ledelsen i Fjord1 aksjene i Fjord1 til NOK [redacted] mill og aksjene i Norled til NOK [redacted] mill. Dette verdsatte aksjene til SFJ til NOK [redacted] mill.
- Dette var utgangspunkt for at de foreslo et bytteforhold på [redacted]
- [redacted]

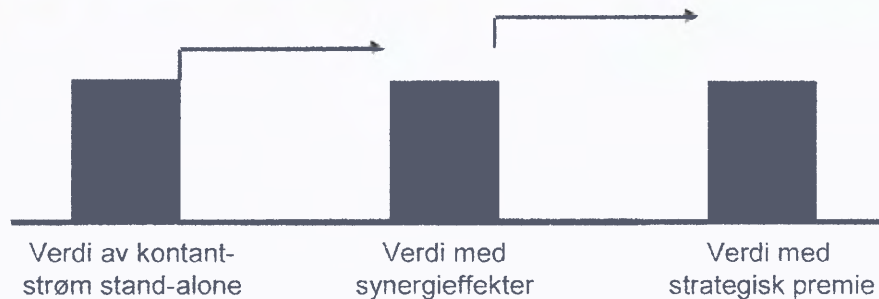
Metodevalg og
valg av
forutsetninger

- Metodevalg setter viktige premisser for verdsettelsen, men vi mener begge de metodene som er brukt er relevante for å verdsette verdien av Fjord1 ved fortsatt eierskap
- Valg av forutsetninger for fremtidig og «evigvarende» inntjening gir imidlertid svært varierende resultat av verdsettelsene

Konklusjon

- Basert på våre analyser er verdien av SFJ sin aksjepost NOK [redacted].
- Som forventet, og som synliggjort i verdivurderingen i august 2014, [redacted]

Illustrasjon
(eksempel)

Agenda

- Prosess
- Alternativ 1 – Fortsatt eierskap
- **Alternativ 2 – Kapitalinnhenting**
- Alternativ 3 – Helt eller delvis salg
- Videre prosess

Vår konklusjon er at alternativ 2 med innhenting av kapital ikke er et godt og realistisk alternativ

---

Kapitalbehov

- Vi kan ikke se at det er behov for ytterligere kapital på kort sikt

Rabatt ved kapitalinnhenting

- En kapitalinnhenting vil medføre at prisingen av Fjord1 enten vil bli veldig lav (kapitalinnhenting som gir mindre enn 15%) eller at verdien på SFJ sin aksjepost vil falle betydelig (kapitalinnhenting som gir over 15% vil redusere SFJ sin eierandel til under 50%).

Havilas holdning

- Havila er også negative til en kapitalinnhenting. En beslutning om kapitalinnhenting krever 2/3 flertall og Havila kan derfor nekte for gjennomføring av en slik prosess

Interesse i markedet

- Vi oppfattet lite interesse i markedet blant aktører som kan bidra med både kapital og kompetanse

Agenda

- Prosess
- Alternativ 1 – Fortsatt eierskap
- Alternativ 2 – Kapitalinnhenting
- **Alternativ 3 – Helt eller delvis salg**
- Videre prosess

Et bredt utvalg av potensielle finansielle kjøpere er kontaktet i prosessen

---

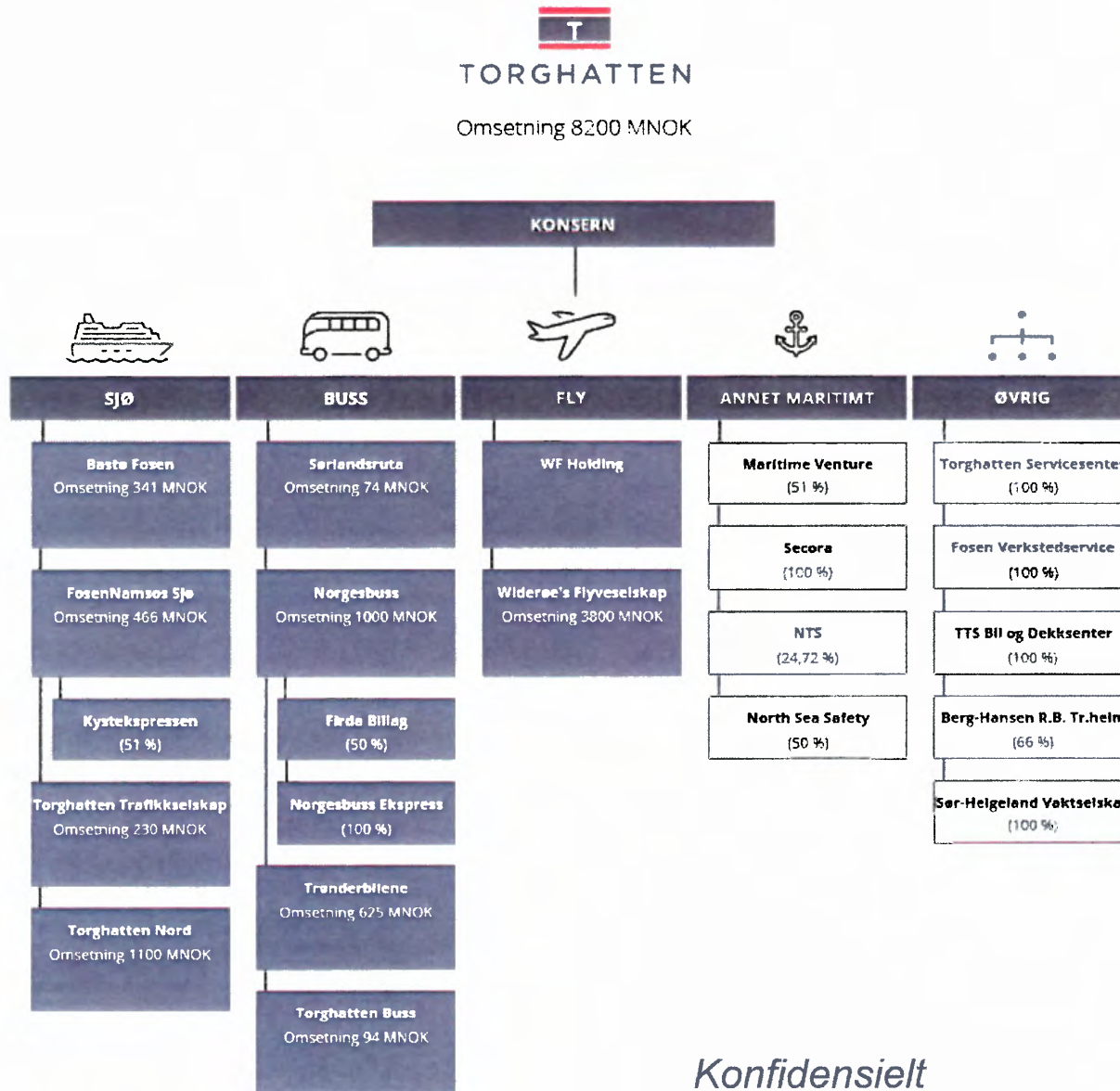
Bakgrunn

- Vi har kontaktet et bredt utvalg av finansielle kjøpere i prosessen

Bud fra finansielle

- Syv potensielle finansielle kjøpere signerte konfidensialitetserklæring og mottok Informasjonsmemorandum
  - [REDACTED] kom med et indikativt bud på NOK [REDACTED] mill for alle aksjene i Fjord1 og krevde kjøp av aksjene til Havila eller at de sa fra seg forkjøpsretten. Budet ble avvist
  - [REDACTED] kom med en verdiindikasjon, men ikke konkret bud. De trakk seg imidlertid da den parallelle fusjonsprosessen ble kjent.
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Torghatten er et av Norges største transportkonsern

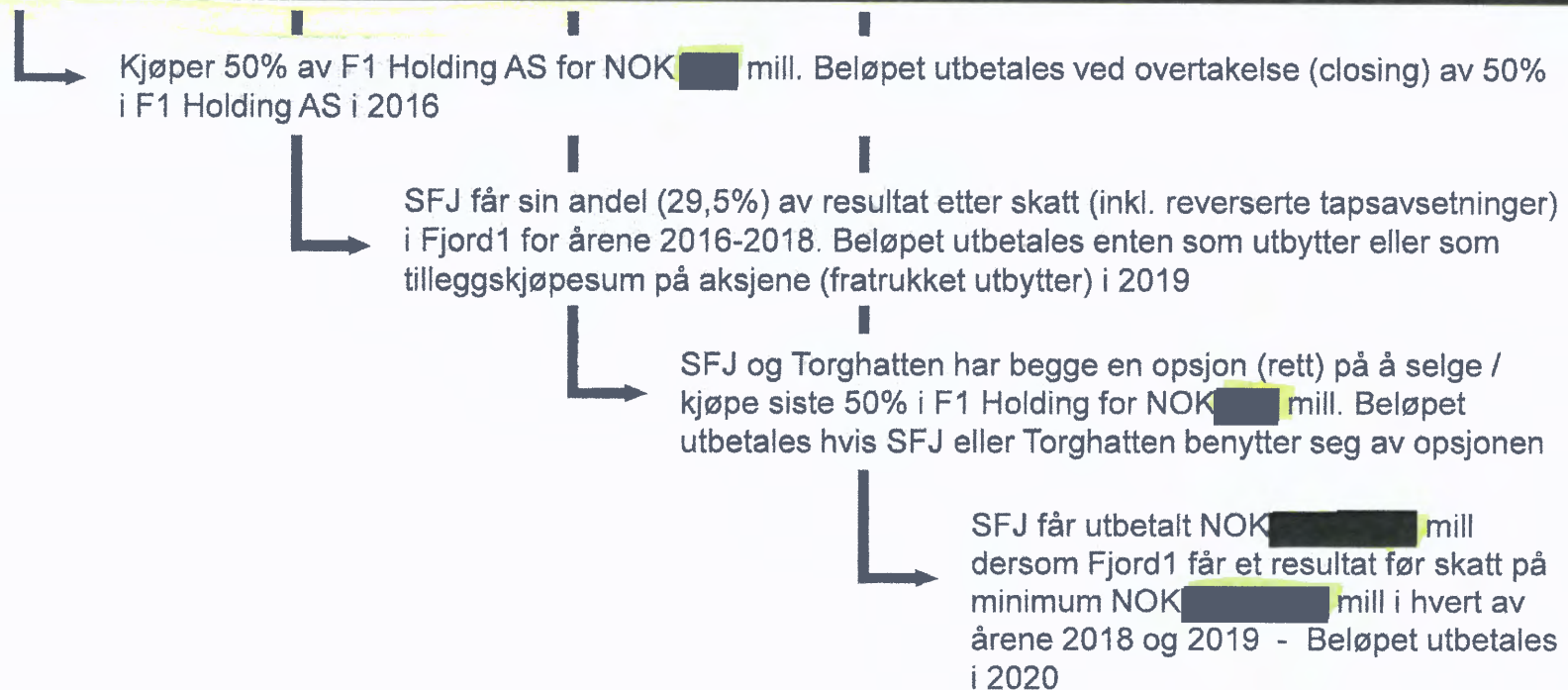
Torghatten

- Et av Norges største transportselskaper
- Konsernet har totalt 40 datterselskaper

[Redacted text block containing 15 lines of blacked-out information]

Et salg til Torghatten vil gi fylkeskommunen NOK [REDACTED] i nominelle kroner i løpet av en periode på 5 år basert på dagens langtidsprognose og et godt 2019

Det er fremforhandlet en aksjekjøpsavtale og aksjonæravtale som sikrer vederlaget for aksjene og hovedkontor i Florø

Aksjekjøps- avtale

- Kjøp av 50% av aksjene i F1 Holding AS
- Torghatten tegner og betaler forsikring for eventuelle garantikrav mot SFJ
- Forutsetninger for en gjennomføring av transaksjon
  - Vellykket bekreftende due diligence. Maksimalt prisavslag på NOK [redacted] mill ved negative funn.
  - Konkurransetilsynets godkjenning på akseptable vilkår for Torghatten. Torghatten plikter å tilby avbøtende tiltak om nødvendig. Dersom evt. krav fra Konkurransetilsynet stopper transaksjonen utbetales NOK 15 mill fra Torghatten til SFJ som en kompensasjon

Aksjonær- avtale

- Hovedkontor i Florø
- Begge parter skal jobbe for Fjord1 sine interesser og ikke for interesser partene skulle ha i andre virksomheter
- To styremedlemmer hver i både F1 Holding og Fjord1. Styreleder går på rundgang der Torghatten har styreleder første to år, deretter SFJ i to år. F1 Holding utpeker styreleder i Fjord1.
- Viktige beslutninger krever at tre av fire styremedlemmer stemmer for.
- SFJ er sikret styreplass frem til og med at siste tilleggsvederlag er utbetalt (til og med 2019)
- Utbyttepolitikk som fremmer videre utvikling av Fjord1. Ingen utbetaling av utbytte i 2016 (for regnskapsåret 2015) siden Torghatten ønsker å styrke Fjord1s finansielle muskler til kommende anbud på kort sikt. Andel av overskuddet for 2015 er en del av aksjevederlaget.
- Torghatten kan kjøpe siste 50% fra 1/1-2017, SFK kan selge siste 50% fra 1/1-2019.
[redacted]
- Aksjonæravtalen løper helt til og med avleggelsen av regnskapet for Fjord1 for regnskapsåret 2019